

Predikan

2a söndagen efter trefaldighet 2010, årg. 2

Pär-Magnus Möller

Det är egentligen ett märkligt evangelium vi möter i dag. Händelsen som beskrivs är vardaglig och enkel och det är lätt att liksom bara gå förbi den, tro att den utgör en transportsträcka i evangeliet som skall leda fram till något mer spännande. Men det är evangelisten Johannes som skriver och Johannes skriver aldrig ett enda ord förgäves och utan mening. Det måste vi förstå när vi närmar oss texten.

Johannes döparen och två av hans lärjungar står och samtalar om något. Om man läst på lite om Johannes döparen, om hans kärva förkunnelse och hans hårda liv i öknen, så kan man nog med stor säkerhet anta att de inte talade om väder och vind eller om vad de skulle äta till middag (– Johannes åt ju dessutom bara gräshoppor och vildhonung – så det var ju inte så mycket att samtala om.) Nej, hela Johannes döparens liv och vilja var fokuserat på en sak; på Gud. Allt Johannes vittnade om var Guds löften om den kommande Messias; han som skulle fullborda alla Guds löften, han som skulle bli svaret på mänsklighetens djupaste längtan och behov.

Så kom Jesus gående mot dem och Johannes flyttar hela sitt fokus till Jesus – och de båda lärjungarna gjorde som deras lärare gjorde. – ”Där är Guds Lamm” – honom de hade talat om, han som skulle fullborda allt.

Begreppet Guds Lamm är ett märkligt och underbart begrepp. För att förstå det behöver vi kunna lite om tempelgudstjänsten i Jerusalem. Varje dag offrade man av det man ägde och hade; djur, säd, mat, pengar – allt för att försona de synder man begått gentemot Guds lag och bud. Man offrade för att hålla relationen mellan människan och Gud levande. Genom offret medgav man att man stod i skuld till Gud och behövde hans nåd. Oändliga mängder blod flöt därför i templet, oändliga rikedomar offrades för att man skulle kunna leva i rätt förhållande till sin Herre.

Det Johannes döparen ser när han möter Jesus är Guds eget offer. Jesus är Guds offerlamm. Det är märkligt. Om nu Gud, som folket år ut och år in försökt skapa ett helt förhållande med – om nu den försmådde, själv bär fram sitt offer för att den skadade relationen mellan de båda parterna skulle helas, vad har då vi skyldiga syndare att komma med. Om den svikne avstår från sin rätt till hämnd och dessutom offerar sin egen son för att relationen skulle bli helt igen – då är ju allt fullbordat. Våra offer har inget att tillföra. Gud har ju då försonat världen med sig själv. Vad underbart det är att ständigt få bli påmind om detta och leva i denna helade relation.

Varför offerar då Gud sin son för vår skull – vad var det som drev honom? I dagens GT-text får vi det enkla och underbara svaret: ”*Herren Älskade er och ville hålla sin*

ed”. Det är alltså pga. Guds djupaste vilja med oss som Guds kärlek och trofasthet triumferar över synden, döden och djävulen. Guds vilja att älska oss besegrar allt. Kom ihåg detta med Guds vilja – Jag kommer att återkomma just till viljans makt!

Den ene lärjungen hette Andreas och var bror till Simon. Den andre lärjungen har i texten inget namn, men vi får tro att det var evangelisten Johannes själv. Det som beskrivs är i så fall evangelisten Johannes första möte med Jesus.

På Johannes döparens maning lämnade lärjungarna honom och följde Jesus. De blev Jesu lärjungar.

”– Vad är det ni vill?” Det är Jesu första ord till lärjungarna. – Vad är det vi vill? Jesus ställer samma fråga till oss. Vad är det egentligen vi vill med relationen med Jesus, med livet i församlingen, med vårt lärjungaskap, men vårt dop? Vad är det vi vill?

Ibland tror jag att vi, som nutida kyrka, inte kommit längre i vår vandring med Jesus än just till denna fråga. Jesus har ställt frågan, men ofta har vi inte gett något svar. Vår väg till Jesus har ju inte alltid gått genom vår djupa längtan eller genom vårt sökande efter Gud. Ofta har vi bara slunkit med in i lärjungaskapet. Det kan vara traditionen som fört oss fram till Jesus, det kan ha varit kyrkans verksamhet som dragit oss fram till honom, det kan vara relationer i församlingen, förtroendeuppdrag, allmänreligiöst intresse – eller bara det faktum att det ena lett till det andra och nu är vi här inför Jesus – och nu frågar han efter våra intentioner, vår djupaste vilja. Jesus är inte intresserad av traditioner, uppdrag eller organisationer – han söker ditt hjärta: Var är ditt hjärta, vad vill du? Varför vill du följa mig?

Det är en svår fråga Jesus ställer. Varför vill vi vara Jesu lärjungar och följa honom? Jesus kallar ju oss inte till något speciellt lätt liv; vi skall enligt löftet hånas och förföljas, lida och behandlas illa. Det kan till och med vara så att vi kan kallas att gå i döden för vår tros skull. Det är inget lockande och flashigt erbjudande Jesus ger oss. Jesu fråga går rakt in i kärnan av vår djupaste person: Vad vill du egentligen – vad är din strävan, vad är din längtan – vem är du? Vad gör du här? Frågorna hänger ihop.

När Jesus lite senare träffar på Simon, ser Jesus på honom - ser rakt in i honom. Jesus ser då Simons vilja och längtan. Därför kan han säga: ”– Du är Simon – du skall heta Kefas, Petrus, klippan”. Hos Petrus var tydligen längtan så tydlig att Jesus aldrig behövde fråga honom om hans vilja. Petrus hela väsen var inställd på att lyda Gud. Genom evangelierna vet vi sedan att Petrus inte var den i våra ögon bästa lärjungen, inte den starkaste, inte den klokaste, inte ens den i handling trognaste. Men det var inte dessa egenskaper Jesus hade sett hos Petrus, det var inte dem han kallat klippan - och det var inte dessa han frågade efter hos de andra lärjungarna heller. Jesus frågade

efter lärjungens vilja: Vad vill du? Jesus hade sett att Petrus vilja var så tydlig och stark att den skulle bära hela vägen fram: På dig skall jag bygga min kyrka, sade Jesus långt senare. Förmågan kan Jesus komplettera men viljan är alltid din egen.

Vilken är då din vilja vad gäller relationen med Jesus? Vad får det kosta att vara Jesu lärjunge? Jesus frågar inte efter vad du klarar av, inte vad du är bra på, inte vilken din erfarenhet är, inte ens vad du känner för – utan han frågar efter vad du vill - Vad du menar syftet med din existens är. Vem är du – vad vill du?

Jag har ofta fascinerats över vad lite vi kristna i Sverige vill. Jo, men orden kan vi vilja mycket, men så kommer verkligheten emellan och vi konstaterar då att det är så mycket annat som måste hinnas med att vi inte hinner med det vi säger oss vilja. Detta är ett stort bekymmer – inte det faktum att vi inte hinner allt vi säger oss vilja, utan det faktum att vi ofta inte sökt vår djupaste längtan och inte övat oss i ta konsekvenserna av den. Vi väljer hellre att vimsa fram och tillbaka mellan våra odefinierade viljor och så ständigt prioritera fel. Ofta går vi bort från vår djupaste vilja p.g.a. av att den inte är förankrad i oss. Och vad värre är: jag tror att vi ofta väljer att ljuga om vår vilshet inför oss själva och inför Gud. Jag har upptäckt det hos mig själv många gånger. Det är som om vi inbillar oss att vi inte äger våra beslut, vår tid och heller inte har ansvar för den – och därför tror vi att vi kan skylla ifrån oss när vi gått vilse i våra prioriteringar och gjort det vi inte velat.

Ett exempel: Någon sade; ”En människa gör i slutändan alltid det hon vill”. Jag tror det är sant. När vi prioriterar saker och ting väljer vi medvetet eller omedvetet alltid det som vi tillsist tror att vi vill. Därför kan vi ibland se människor som med liv och lust kastar sig in i livet tillsammans med Jesus, de firar gudstjänst och är med i undervisning och arbete – men så plötsligt försvinner de – och allt det som de sade var så viktigt blir plötsligt bortprioriterat. Jag menar inte att den här människan varit en lögnare, men hon visste inte vad hon ville – hon trodde att hon visste, men det visade sig att hon inte gjorde det eftersom hon tillsist ändå valde att prioritera bort Jesus trots att hon kallat honom sin Herre. Om inte viljan är sann, övad och riktad på Jesus orkar hon av egen kraft aldrig hela vägen fram. Hon går vilse.

Nu är det ju så att våra hjärtan alltid är tudelade – det vi mest av allt längtar efter det går vi också lätt bort ifrån när frestelsen eller tröttheten, eller uppgivenheten kommer. Så är det för oss alla. Vi vill leva heliga liv men vi syndar till och med när vi vet att vi syndar och att det skadar relationen med Jesus. Det goda jag vill det gör jag inte, men det onda jag inte vill det gör jag. Ändå är det inte synden som jag syftar på när jag talar om vad som är problemet med vår oformulerade vilja – synden har ju Gud fixat genom Jesu försoningen – nej, problemet är att det är så svårt att vilja återvända till förlåtelsens källa om det inte är det som är vår djupaste vilja. Det är här den

formulerade viljan kommer in – det är ju den som är drivkraften bakom återvändandet, bakom möjligheten att ta emot förlåtelsen. Att formulera och odla sin djupaste vilja är nödvändigt för att orka detta ständiga återvändande till Jesus.

Därför är Jesu fråga så viktig: – Vad vill du?

Vad svarade de båda lärjungarna? De svarade: ”- Rabbi, var bor du?” Det var inte bara en adress de letade och längtade efter. I frågan ligger ett helt annat djup: ”Var kan vi finna dig, hur skall vi kunna bli kvar hos dig? – var är du?” – Det är detta sökande som är deras prioritering och vilja, det som fick dem att komma till Jesus och sedan också bli kvar hos honom. Jesu svar innehåller också djup som vi bara kan förstå bortom orden: ”Följ med och se!”. Jesus inbjuder dem till att vandra med honom för att skåda i handling och ord, vem han är. Han erbjuder en livsväg, en vänskap, ett lärjungaskap som är deras viljas och längtans svar.

Vad vill vi? På ett sätt kan vi säga att det vi prioriterar, det är vad vi vill. Det vi är uthålliga med, det är vad vi vill. Det vi gör - det är det vi vill. Det är därför det finns goda skäl till att ibland bli lite orolig.

Men om jag nu prioriterar saker jag egentligen vet att jag inte vill – vad skall jag då ta mig till? Jo, Då är det dags för omvändelse! Om du vill vara en Jesu lärjunge måste du först av allt inse att du har ansvar för ditt liv, din tid, dina prioriteringar. Det du väljer är det för dig viktigaste. Är du inte nöjd med de val du gör, går de inte hand i hand med din djupaste vilja att vara lärjunge, behöver du omvända dig, vända dig bort från den väg du valt, för att gå med Jesus. Så enkelt är det! Så konkret är det!

Tänk när vi som församling och kyrka vill det Herren vill. Tänk den dag då vi vågat gå ut ur oss själva, ur vår egoism och stolthet, för att följa Jesus konkret. Tänk när vi vågar utgjuta oss för vårt samhälle i Jesu efterföljd. Tänk den dag då vi förstår att Jesus inte är en princip utan levande mitt ibland oss. Tänk när vi i djupet av våra väsen vågar säga att vi söker efter Jesus av hela vårt hjärta, av hela vår själ och med allt vi äger och har – och också gör det. Tänk när vår vilja är definierad och våra handlingar samstämda med vår vilja – och Guds rike blivit synligt i våra liv. Förstår ni vilka krafter detta skulle frigöra. Det är ingen omöjlighet – överallt i världen springer väckelse och tro fram p.g.a. av människor som tagit sin kallelse på så djup allvar att Guds rike väller fram genom deras gärningar och ord. Det kan ske också här. Men först måste vi var och en svara på Jesu fråga: – Vad vill du?

Jesus och hela den mänsklighet som ännu inte känner honom väntar på vårt svar – på ditt svar och på mitt. Guds vilja är klar och definierad: Herren älskar oss och vill hålla sina löften. Men vad vill vi?